

Minnesanteckningar Advisory board 11 maj 2017

Närvarande

Hannie Lundgren, Region Skåne
Erik Swietlicki, Lunds universitet
Lena Ekelund, SLU Alnarp
Ulf Ramberg, KEFU
Ronny Andersson, FoI Cementa
Benny Nilsson (ersättare Petra Gummesson) Osby kommun
Jan-Åke Johansson, Kommunförbundet Skåne
Margareta Serder, Kommunförbundet Skåne
Nicolina Fransson, Kommunförbundet Skåne
Therese Jephson, Kommunförbundet Skåne

Förhinder

Lars-Åke Ståhl, Burlövs kommun
Carita Håkansson, Lunds universitet (sjukskriven)
Margareta Rängård, Malmö högskola
Bo Petersson, Malmö högskola
Ronny Andersson, Malmö stad
Mikael Hellström, KEFU
Monica Holmquist KFSK (sjukskriven)

Medverkande

Bengt Persson, SLU Alnarp

Mötet öppnas

Jan-Åke Johansson är tf förbundsdirektör då Monica Holmqvist är sjukskriven. Jan-Åke hälsar välkomna och tar upp tema och agenda för dagen. Tyvärr är den nya ledamoten från Lunds universitet, Carita Håkansson, fortfarande sjukskriven.

Det är många punkter på agendan och vi har därför valt att stryka punkten om beredningsgruppen inom Forskningskommun. Therese Jephson kontaktar dessa personer separat istället.

Resultat från projektet ”När kommunerna sätter forskningsagendan” om att bli och vara kommundoktorand. Bengt Persson, samverkanslektor och projektledare SLU.

Bengt är projektledare för projektet ”När kommunerna sätter forskningsagendan (NärKomm)”. Projektet har pågått i drygt 1,5 år och alla kommundoktorander är antagna till forskarutbildningen. Projektet inkluderar tre lärosäten och 6 kommuner i Skåne. Kommunerna finansierar endast 25% av doktorandens heltid. Doktoranderna arbetar 50% i kommunen och 50% med forskning. En förändring har skett i Östra Göinge där doktoranden slutade sin tjänst i juni 2016. Ny doktorand är på plats nu.

Projektet har således fyra forskningsprojekt som handlar om frågor om hållbart samhällsbyggande och som utvecklats från de utmaningar som kommunerna lyft fram. Dessutom sker forskning om kommundoktorander som metod/modell för samverkan, där Bengt med fler forskare studerar hur samverkan praktiskt går till och hur kunskapsförsörjning och lärande i den kommunala organisationen sker och utvecklas. Projektet finansieras gemensamt av forskningsrådet Formas och de deltagande kommunerna. Dessutom finns projektet NärKomm+ som finansieras av Region Skåne. För mer detaljer se bifogad presentation.

Bengt tar upp att projektet har fokuserat på det organisatoriska lärandet i kommunerna men att de vore intressant att också studera vad som händer på lärosätena eftersom kommundoktoranderna bidrar med mycket kunskap till lärosätena. Flera av doktoranderna nämner att intresset för deras kunskap på lärosätena är mycket stort. Bengt tar även upp att det finns en kultur kring att doktoranderna tillhör lärosätet och att det är där som kunskapsutvecklingen ska ske. Hannie betonar att man inom regionen har haft detta upplägg väldigt länge och att praktiken och forskningen måste arbeta tillsammans, man kan inte ha den typ av olika kultur. Bengt betonar vikten av organisationsstrukturen och personerna runt doktoranden och att NärKomm är uppbyggt kring att det ska finns ytterligare en person, exempelvis en chef och en brygga i kommunen för att öka det organisatoriska lärandet. Bengt tar också upp att doktoranderna som gränsgångare eventuellt är fel grepp för att få till den här samverkan. Detta med anledningen av att doktorander är väldigt viktiga för lärosätena. Bengt hann in klart sin presentation och att visa den film som tagits fram inom projektet fungerade tyvärr inte. Hela presentationen och länk till filmen bifogas i mailet.

Kommunicentander och kommunlektorer i skolan - en möjlighet till samverkan mellan kommun och akademi? Margareta Serder, FoU Skola.

Margareta Serder har varit med och startat upp en forskarskola för licentiander inom skolan och har en roll i att tillvarata och översätta kommunernas intressen och perspektiv i forskarskolan. Dessutom stödjer Margareta kommunerna i arbetet med att stödja licentianderna och den omgivande organisationen, samt fånga upp och skapa nätverk för forskarutbildade lärare i regionen. Under förra året publicerade Margareta och FoU Skola en rapport som handlar om hur forskarutbildade lärare upplever sitt uppdrag när de kommer tillbaka till skolan. Fokus har varit på att undersöka hur forskarutbildade lärare i grundskolan och gymnasiet förstår sina kompetenser, sin roll och sitt uppdrag och vilka utvecklingsmöjligheter de ser i sitt arbete. En fråga som har identifierats är vad kan kommunen göra för att behålla sina lärare efter att de gått forskarutbildning och hur kan de användas på ett sätt som gynnar skolans utveckling. Forskarutbildade 2016 var totalt 77, varav 36 fanns i Lund. Malmö har dock inte svarat. Rapporten bifogas anteckningarna.

Margareta berättar lite om några av resultaten från studien, t ex vilka kompetenser som de intervjuade tjänstepersonerna upplever att forskarutbildningen bidrar till att utveckla (se bifogad presentation). Generellt uppfattar lektorerna att forskarutbildningen gett viktiga kompetenser för utvecklingen av en skola som vilar

på vetenskaplig grund. De efterfrågar ett tydligt professionellt sammanhang i sin kommun att verka i eftersom uppdraget kan vara ensamt. De påverkas också starkt av det intresse och engagemang som kommunen visar eller inte visar, och att chefer behöver uppnå en ömsesidig förståelse av vad uppdraget innebär och kan ge för resultat. De upplever att de har ett uppdrag som påverkas mycket av chefsbyten och underlättas av en organisation som klarar en kontinuitet vid chefsbyten. Lektorerna beskriver också att de behöver ingå i ett fortsatt forskningssammanhang. Detta innebär möjlighet att ha tillgång till forskningsartiklar och affiliering, men även att medverka i produktionen av ny kunskap. Se även bifogad presentation.

Diskussion kring ovan presentationer och utmaningar med kommundoktorander/licentiander.

Frageställningar

- Förutsättningar för små kommuner?
- Samfinansiering av doktorander lärosäten (stat) och kommuner?
- Behovet av ”mäklare”/”översättare”
- Kombinationstjänster akademi/kommun?

Therese Jephson inleder med att beskriva lite av hur diskussionen gått mellan kommundoktorander i andra sammanhang. En fråga som varit uppe är hur kommundoktoranderna under den tid de har en delad tjänst på 50:50 kan hantera de två olika världarna. Det är svårt att få tiden att räcka till för två tjänster, ffa är tid att fokusera på forskningen svårt att få till. Vardagen i kommunen prioriterar sig själv. Dessutom upplevs rollen som ”länk” vara oklar och tar tid. Stöd internt är viktigt.

Kommundoktoranderna anser att fördjupningen av kunskap är en stor fördel och att det finns en stor nytta i att studera det ”egna”, lyfta perspektivet och problematisera på en generell nivå. Kompetensutvecklingsdelen är viktig för individen och det finns ett intresse av att inte släppa foten som kommunanställd. De är intresserade av båda världarna. Bristen nu är att handledningen inte sker tillsammans akademi + kommun för att få gemensam förståelse. Studieplanen som görs i akademien borde kunna användas i kommunen också. Förslag från Bengt LTH kring kommundoktorander är att ha en liten styrgrupp för kommunlicentiander som består av handledaren, chefen och eventuellt någon mer. Att vara gränsgångare är att vara sedd som ”den andre” i alla sammanhang.

Kommentarer från ledamöter; varför satsar byggsektorn på kommundoktorander – från början för att det behövdes fler forskarutbildade i sektorn. Därför fick det kosta pengar. Som chef måste man visa nytta. Istället för mäklare/översättare behövs ”role models”. Det är ledningsfråga att faktiskt sätta de forskarutbildade på tjänster som kräver forskarutbildning. Professionsdoktorander, kan det vara ett ytterligare sätt att göra samverkan? Den är då på en arena delad mellan akademi och kommun. Livsmedelsindustrin behöver titta på detta när man nu efterfrågar industridoktorander.

Akademins incitamentsystem har inte medverkat till samverkan. Drivkraften måste vara kommunernas drivkraft – i byggbranschen är det att man får bra jobb om man

har forskarutbildning. Det måste vara relevanta, aktuella problemställningar för kommunerna som beforskas – då blir det intressant – och det måste avsättas tid efter disputation för att implementera resultat. Det måste också finnas en viss acceptans för att det är svårt och krävande att vara gränsgångare.

Det ser väldigt olika ut i olika kommunsektorer och akademiska discipliner. I vissa forskningsfält är det redan praktiken som definierar forskningsproblemen men i vissa discipliner kan detta göras inomakademiskt. Generös attityd för systemeffektivitet som vi måste vara ute efter – en liten kommun måste se utanför sitt egna intresse (enbart). En relevant fråga är vad den nuvarande överproduktionen av doktorer innebär för den framtiden utvecklingen?

Diskussion kring utmaningar med samverkan knutet till genomförande av regeringens Forskningsproposition.

Therese Jephson, FoU Samhällsutveckling, ger en kort redogörelse av arbetet. Forskningspropositionen *Kunskap i samverkan*, som beslutades av regeringen i april, har ett starkt fokus på samhällsutmaningar och ökad samverkan mellan akademi och samhälle. Kommunförbundet Skåne och KEFU är aktörer som arbetar med att möjliggöra och öka samverkan mellan Skånes kommuner och forskning och är generellt positiva till att samhällets aktörer (praktiken) och forskningen gemensamt ska skapa förutsättningar för att lösa samhällsutmaningar. Vi arbetar mycket med att skapa mötesplatser för kunskaps- och idéspredning mellan kommunala tjänstepersoner och forskare. Plattformer likt KEFU är positivt. Det har dock framkommit utmaningar kring *hur* kommun och forskning samverkar och kommunerna får allt fler förfrågningar om att medverka i forskningsprojekt och allt fler projekt där det även krävs medfinansiering.

Syftet med att ta fram en kort skrivelse (tillsammans med KEFU) var för att ge information till forskningsfinansiärer kring identifierade framgångar och utmaningar med samverkan mellan kommun och forskning. Denna skrivelse ges till SKL som har möten med forskningsfinansiärer.

Några delar som vi fördjupat oss i är;

- Vad menar vi med samverkan?
- Samfinansiering som modell för samverkan
- Vikten av ”brobyggare”

Bifogad Lägesrapport för KFSKs FoUI- verksamhet.

Nicolina Fransson, FoU Hälsa och social välfärd, ger en återkoppling kring genomförandet av Tillitsreformen. Nicolina presenterar att vi har genomfört ett seminarium den 21 april om Tillitsreformen i samverkan med Föreningen för Sveriges socialchefer. Syftet var att diskutera hur professionen tillsammans kan omsätta tillitsbaserad styrning på olika nivåer i socialtjänstens verksamhet. Seminariet inleddes av Louise Bringselius, forskningsledare i Tillitsdelegationen och docent vid Lunds universitet. Nicolina berättade att arbetet inom Tillitsdelegationen är till för att skapa kunskap, förutsättningar och goda exempel på hur service, samverkan och verksamhet/organisation kan utvecklas utifrån brukarnas behov genom en mer tillitsfull styrning som tar tillvara medarbetarnas kompetens och engagemang. För mer information se bifogad presentation.

Upplägg Advisory Board-möten framöver.

Förslag för upplägg för framtida möten är att vartannat möte förläggs vid någon av ledamöternas organisationer. KFSK administrerar och tar fram agenda, men värd för mötet ges extra tid att presentera sin verksamhet. Ledamöterna var positiva till detta och beslutade att nästa möte hålls på SLU Alnarp.

Nästa möte är den 26 september kl 13.00 – 15.00. Agenda och lokal vid SLU Alnarp meddelas framöver.

Mötet avslutas

Jan-Åke tackar alla deltagande och avslutar mötet.

Mötetider 2017

26 sep 13.00 – 15.00 SLU Alnarp

16 nov 13.00 – 15.00

Vid pennan: Therese Jephson, Kommunförbundet Skåne